

Виходитъ во Львовъ що Середы и Суботы (кромъ рускихъ сутокъ) о 4-й годинѣ пополудни. Литерат. додатокъ "Бібліотека наїзданій поетстїй" виходить по 2 печат. аркунѣ кожного 15-го и послѣдніго для кожного місяця.
Редакція, адміністрація и експедиція поль. Ч. 8 улиця Академічна.

Всі листи, посилки и реклами належить пересилати поль. адресою: редакція и адміністрація "Дѣло" Ч. 8 ул. Академічна.

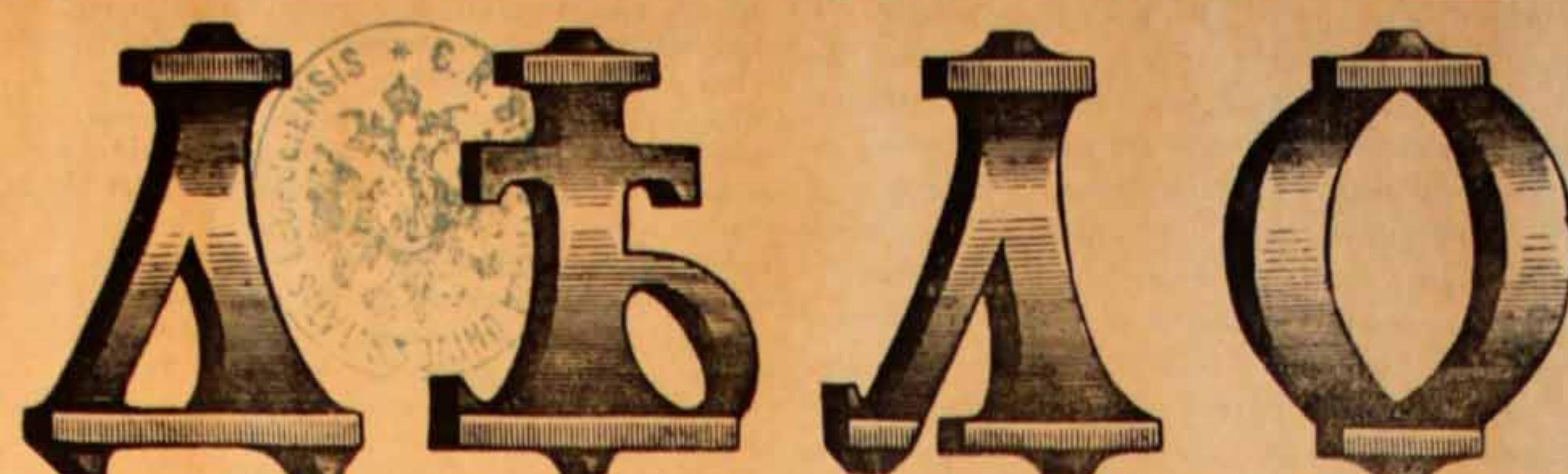
Рукописи не ввергаються толькъ на попереднє застереженіе.

Поодинко число стоить 12 кр. а. в.

Оголошенія приймаються по цій 6 кр. а. в. отъ одного етюда печатокъ.

Реклами на опечатаній вольній отъ поста.

Предплату належить пересилати франко (найлучше поштовими перевозками) до: Адміністрації часописа "Дѣло" ул. Академічна Ч. 8.

ВІІІ. Читателівъ въ Россії просимо мати на увазѣ, що въ вимовѣ *й—jī, ы—i, ы (въ серединѣ и на конці слівъ)—y, и (на початку слівъ и по самогласныхъ) = i, ы (на початку слівъ) = vі*.

Уваги надъ посольскимъ справозданьемъ гр. Войтѣха Дѣдушицкого.

(Дальше.)

Въ дальшой своїй промовѣ переходить гр. Дѣдушицкій до краківской партії т. ви. Станчиковъ. Програма сей партії, якъ мы вже писали ~~надавно~~, есть безперечно найбльше ясно поставлено ~~изъ~~ въ фѣхѣ програма польскихъ партій. Ось три головній осн.ъ тои програмы: "стояти при августи польскомъ, засадаъ консервативныхъ и традиціи католицкой." Исполнівики твої партії, якъ каже съ досадою пос. гр. В. Дѣдушицкій, задумали ~~представити~~ можнихъ тои землѣ, що интелигентій Поляки можуть статися елементомъ суспольного ладу, що на нихъ беаъщнѣше, нѣжъ на комъ іншомъ, можуть опертия пре- столы... А за свои численній услуги надвояться приклонники сей партії, що дестанутъ въ свои руки власть, а якъ лиши будуть єи ма- ти, тоды спанулють край безъусловно, засу- дять на мовчанье и беаъльностъ тыхъ, що не подвляють ихъ пересиѣдчень, и выставивши високо засаду карности, агнетуть всякий анар- хичній и революційній норовы и норовы поль- ской шляхты и польскихъ мѣстъ, а желанною рукою урядової силы обесилатъ дальнѣе ширене суспольної ненависти и безъосновныхъ надвей сердъ люду... Въ той способѣ спа- ну польска партія велика просторы давної Польщї, буде поза ними держати впливъ и силу, въ такъ Поляки, а съ ними вправъ Поль- ща, отграють вонъ велику ролю сердъ и- сторіи живихъ народвъ. Поляки будуть ри- дити Поляками, а Польща становися могучою запорою противъ ідей перевороту, неїфи, демократичної и суспольної революції Захеду и противъ вхідного панславизму..." Ось такими думками руководится краківска партія Станчиковъ! Пос. гр. В. Дѣдушицкій признає самъ, що "сю програму переведено дѣйстно въ Австрію почасти вже въ дѣло." Яке та переведене, се бачимо наглядно на тыхъ всѣхъ правахъ и привилегіяхъ, якими користуються у

наст Поляки. "Однакъ — якъ каже пос. гр. В. Д. — си програма не числиться вовсїмъ єсть историчною дѣйстностю и коли дѣйде до свого верху, спровадитъ на Поляківъ розчарованье и удари. Кто буде свою будучи- вать на тѣмъ, що може служити можнимъ сеї землї а що миліонамъ slabшихъ накине безъусловно свою волю, сей не знає исторії!" Всѣ тѣ, висінѣ указаний бажаній, надвѣ и стремленія краківской партії, поясняє дальшо гр. В. Дѣд., суть лише дитиничими мрѣями. Поляки не можуть надвястися такихъ превеликихъ уступстій бѣь правительства, бо "видка не есть честнотою у монарха; его обовiąковою дбати про могучесть сиби державы, а съ тымъ стараньемъ неагдна жадна сентим-ні- тальна политика. Монархъ повиненъ отправити и найлучшого слугу, скоро не придадесь ему вже на ініанці; бѣь тіжко сотріць, если дастъ дорости слугу въ силу, а если той слуга не есть реорезентантомъ сибомо волѣ народа, то лишь за ту цѣну остане при урядѣ, если буде повинна волю паньску бѣть взгляду на ви наслѣдства для провінції, въ которой вий- шовъ. Суть хвиль, въ которыхъ безваглоно услужний орудія суть найдогднїшій для монарха и державы..."

Показавши такій сумній видъ въ бу- дучності для дотеперішньої політики польской гр. Дѣдушицкій остерѣгає своїхъ віляній передъ наслѣдствами такої хибної політики и видає до поправы.

Обовਯакомъ краю —каже пос. В. Дѣдушицкій — сівнати власну природу, зашріти очи тымъ струмъ, якъ нынѣ въ історії мусятъ вырынти на верхъ, и пізнати правду, статися сиї домою силю, єсть котрою мусять вѣтъ числитися". Тутъ малює пос. В. Дѣдушицкій суспольность нашого краю, котру, підла него, складають: польска шляхта, мало-численне польске мѣщанство, руска інтelle- генція, простий людъ и жиды.

Польска шляхта — се верства доминуюча, се, можна сказати, єдине пріїжицї, въ ко-

тримъ скуплияєся и ворушитися цѣла програма польскихъ шовинистовъ. На чолѣ суспольности стоить завѣгды польска шляхта, съ давніми традиціями, съ давною вѣрою, а такожъ съ давніми норовами, — хочъ та шляхта тратитъ съ каждымъ рокомъ мастою, а проте и грунту підъ ногами. Си шляхта завѣгды склоняєся до тої оманы, що она сама одна становитъ народъ, — а така омана погубна... Про польське мѣщанство не ма єще багато говорити; оно въ краю лиже нечисленне и хочъ рвеся керувати народною навою, але не має до того потрѣбныхъ силъ. Мѣщанство могло бы працювати для добра краю, але въ одній сторонахъ надві розвите само въ собѣ, а въ другої стороні на силу піхався у ряды шляхти, забуваючи на свою власне становище. Жиды відуть своимъ ходомъ. Доси уважають они себе за гостей въ краю и за окремий народъ. Приписы іхъ религії не допускають, що іхъ іншій народъ вільяється съ ними. Отраза до працѣ, а евреї торгоувельный спровадили на нихъ испаність люду. Они все еще уживають языка інвідеко, іхъ богатства множаться съ кождымъ днемъ. Они все відуть за сильнѣшими и за власною користею.

Яко елементъ, чужій польской суспольности, представляє гр. Дѣдушицкій кромѣ жидъ такожъ въ руске духовенство и самъ людъ. Руске духовенство, поперте до сиїмъ далеко. О тѣмъ свѣдчитъ трехсотлітня історія Европы; такъ реакція, ікти и всяка революція підсилює привилѣи и рідніе станы... Кожда бесѣда людова въ Славянщинѣ допоминається правъ языка и мы бачимо, якъ въ Австріи и на Входѣ єъ племені уростають інавѣтъ са- мостїйній отрубій народвъ... Нервистѣ становій стаєся щоразъ меншою... внесено панци- ни, роздано много грунтій меїни селянъ и анесенено привилѣи шляхти. А хочъ въ сїй хвилі вароси на спекуляції величезній фор- туни, то кто має очі, видить, що щоразъ сильнѣшіе двіженія стремите до того, щоби ихъ заступити союзами малыхъ людій. Се все може многимъ видається даже прикрою рѣ- чею, але такъ есть и тому не може нѣкто за- перечити... Супротивъ такого історичного дві- женія не можна зовсїмъ думати о під- порядкованю всѣхъ елементівъ на- шого краю підъ тихъ, котрі утра- тули вже властъ въ краю, яку да- вичѣшіе держали въ своїхъ рукахъ. Елемента демократичній и людовїй бу-

Предплатна "Дѣло" для Австрії: Для Россії на польскій рѣкѣ . . . 8 кр. на польскій рѣкѣ . . . 8 рубл. на польскій рѣкѣ . . . 4 кр. на польскій рѣкѣ . . . 4 рубл. на четверть року . . . 2 кр. на четверть року . . . 2 рубл. отъ дод. "Бібліотеки": отъ дод. "Бібліотеки": на польскій рѣкѣ . . . 12 кр. на польскій рѣкѣ . . . 12 рубл. на польскій рѣкѣ . . . 6 кр. на польскій рѣкѣ . . . 6 рубл. на четверть року . . . 3 кр. на четверть року . . . 3 рубл.

на саму додатокъ: на саму додатокъ: на польскій рѣкѣ . . . 5 кр. на польскій рѣкѣ . . . 5 рубл. на польскій рѣкѣ . . . 2,50 кр. на польскій рѣкѣ . . . 2,50 рубл. отъ дод. "Бібліотеки": на саму додатокъ: на польскій рѣкѣ . . . 14 кр. на польскій рѣкѣ . . . 14 рубл.

ЦИГАНЫ.

Ескізъ Мирона ***.

(Конецъ.)

II.

— Чуете, вѣйтѣ! — говорить другого дня рано шандаръ до ластовецкого вѣита, — на нашому сїфомѣ лишаю тутки тыхъ воло- цюгбъ! Ви менѣ ручите за то, щоби они не утекли въ свою нору. А завтра вечеромъ я вернуся назадъ, тай заберемъ ихъ до Сколіго! Ровумѣте?

— Розумѣю, прошу пана. Я вже накажу парубкамъ, щоби ихъ привильнували. Не підносятъ иккуды, за се рути!

— А икбы може я зацтра не прїшовъ, то пильнуйте ихъ, поки кто не будь не напів- десь за ними. Пустити туту голоту въ руки не можна. Тоби заразъ кинулось красти.

— О, певине, — потакнувъ вѣйтъ, хочъ бѣзъ знать бѣзъ давна старого Пайкуша-ковали, и знать, що анѣ бѣзъ анѣ его родина краденю не заїмається.

Але жабутъ якъсъ лята доля позавидѣла нашому шандареви будущого "белъобунгу" за арештованіе волоцюгбъ. Ідути въ Ластовець во поль рѣку, бѣзъ щеховъ во стежки и шашу въ рѣку. Быстро, глубока вода захопила его и залала въ ноги; гвірь вишилъ ему въ руки и покотилася стъ водю; бѣзъ самъ ледво съ крайнимъ вищурженемъ силъ ухопивши берегъ и вильтъ въ тверду землю. Мокрый до пинки, дрожачий въ

студени и страху, бѣзъ ледви дошленася до польбншого села. А ту зимній стоконий вѣтъ джаривъ немилосердно, кидаючи жменя- ми поміжъ дождикъ чимъ разъ густѣйшій пла-гинки сїнгу. На вѣтъ одувѣль и смертель но стомленый дошлїши шандаръ до священика на ідчъ. На другій день прокинувши въ тиже гори- гори. Прійшлое ему перележати майдан, въ котрою мусятъ вырынти на верхъ, и пізнати праву, статися сиї дому силю, єсть котрою мусуть вѣтъ числитися".

— Тутъ малює пос. В. Дѣдушицкій суспольность нашого краю, котру, підла него, складають: польска шляхта, мало-численне польске мѣщанство, руска інтelle- генція, простий людъ и жиды.

Приїхали. Шандаръ першій, а за нимъ присіжній и вѣйтъ почали дертися на скаду. Сліду не видно було іншого ізъ сївжімъ сїнгу. Вийшли на платформу, — глухо, мереть. Вхідъ до яскинѣ затканый тоожъ коло- дю. Отворили. Вѣйтъ вазынути до середини.

— Тутъ они! — сказає до шандари. — А що робите, Пайкушъ? — крикнути до яскинѣ. Въ яскинї только глухо задудили голосъ його власної бесѣди. Не чуочи бѣзовѣди, вѣйтъ а за нимъ шандаръ и присіжній вільяли до яскинї. Въ яскинї було страхъ хо- лодно, якъ въ гробѣ. А коли ихъ очі при-

вікли до сумерку, то показалася имъ страшна, роздираюча серце картина.

Довкола видалого огнища лежали, сиділи и чиїчили циганы. У гдакого въ рукахъ бувъ кусникъ недогривеної, конської шкіри, колька кусниківъ вільяли ще оббчъ. А лиця у всѣхъ сині. А очі у всѣхъ скліні, витрѣщеній, недвижій. А руки й ноги у всѣхъ по-корчені передсмертною судорогою. А всѣ — неживій.

Старшина стала, якъ громомъ поражена.

— Вѣйтѣ! — крикнути шандаръ, ледво переводачи духъ, — ви менѣ отпойїете за іхъ смерть!

— Даруйте, пане, — бѣзовѣдъ вѣйтъ, — а робинъ, що ви кавали! Най панъ бѣзовѣда- ють! Я въ тѣмъ нѣчо не виненъ!

— Ну, то я, я виненъ? — скрикнути шандаръ. Але вѣйтъ уже й не слухавъ єго крику, а закликавши ванника, почавъ съ нимъ і присіжнімъ щоць шелтати, а потімъ всѣ три позносили трупи на сани и не ввертаючи наявѣ уваги на шандари, рушили до Сколіго.

Шандаръ стоявъ, мовъ осудженій. Але відьлъ людеке чутъ, мовъ розблеснувшіа искра, почало погасати. Шандаръ въ чоловѣка стався вновь шандаремъ, службовимъ чоловѣкомъ. — А тибажъ я тому що виненъ? — про- бубоніть бѣзъ самъ до себе. — Тыфу, песь маро! Я ихъ прецѣ не кавали заморожувати! А дурний Бойко гадавъ, що менѣ що зробить

